

Het is aan kanker om bang te worden

“Tien jaar. Vijftien op zijn meest.” Professor Filip Lardon klinkt overtuigd en gepassioneerd als we hem vragen wanneer we echt grote doorbraken in de volledige genezing van kanker zullen meemaken. “We zitten de ziekte meer dan ooit op de hielen.”

Filip Lardon werd in 1998 diensthoofd van Laboratorium voor Kankeronderzoek en Klinische Oncologie. Samen met professor Jan B. Vermorken breidde hij het onderzoekslaboratorium uit met verschillende nieuwe medewerkers en onderzoekslijnen. In 2009 vervoegden professoren Marc Peeters en Patrick Pauwels de groep, wat in 2011 leidde tot de oprichting van een geïntegreerd multidisciplinair kankeronderzoekscentrum. Het kreeg de nieuwe naam 'CORE', het 'Center

for Oncological Research Antwerp'. “De naam wijst vooral op de professionalisering en multidisciplinaire integratie die we in die periode hebben doorgemaakt.”

Multidisciplinair

Het kankeronderzoek van CORE focust op vier pijlers: biomarkers en doelgerichte therapie, tumor-immunotherapie, oncogenetica en mecha-

nismen van metastasering. “Ons team telt vandaag negen professoren, vijf postdoctorale onderzoekers, drie researchlaboranten en zestien doctoraatsstudenten. Maar eigenlijk is de groep nog uitgebreider. Zo werken we bijvoorbeeld erg nauw samen met andere onderzoeksgroepen en met verschillende diensten van het UZA – het werk van de artsen daar is cruciaal voor ons. En sinds dit jaar maakt ook de kankeronderzoeksgroep van het Sint-Augustinusziekenhuis deel uit van ons centrum. Hun uitgebreide expertise is een belangrijke verrijking.”

Kankeronderzoek gebeurt volgens Filip Lardon ook al lang niet meer alleen op een eiland. “We hebben dagelijks contact met de genetici op deze campus, met de onderzoekers uit andere faculteiten en het UZA, met het Moleculair Imaging Center Antwerp, ... Stuk voor stuk mensen met onmisbare competenties voor ons onderzoek. Daarom zitten we ook erg graag hier op Campus Drie Eiken natuurlijk.”

Campus Drie Eiken is fantastisch voor kankeronderzoek. Hier zitten alle experts uit verschillende disciplines bijeen en kunnen we translationeel onderzoek met het UZA doen.

1987

Oprichting van het Laboratorium voor Kankeronderzoek en Klinische Oncologie door het toenmalig diensthoofd prof. Allan Van Oosterom en laboratoriumhoofd prof. Ernst de Bruijn.

1998

Heroriëntering en uitbreiding van de onderzoekslijnen met de aanstelling van het nieuwe diensthoofd oncologie UZA prof. Jan B. Vermorken en het nieuwe diensthoofd van het researchlaboratorium prof. Filip Lardon.

2003

Publicatie van belangrijke studies naar chemoradiatie en radiosensitatie richting gecombineerde radiotherapie voor een betere genezing.

2008

De onderzoeksmogelijkheden worden sterk uitgebreid met voorzieningen voor 'hypoxie'-onderzoek om het binnenste van een tumor na te bootsen in het lab.

2010

Nieuw onderzoek naar de genetische achtergrond van dikke darmkanker wordt gepubliceerd in internationale tijdschriften en een doctoraat.

CORE Het 'Center for Oncological Research Antwerp'

Belangrijk radertje

CORE is uiteraard niet het enige kankeronderzoekscentrum. "Ik schat het aantal kankeronderzoekers wereldwijd op een half miljoen. En toch maakt ons team een mooi verschil. Dat merken we aan het feit dat onze papers best vaak geciteerd worden in belangrijke internationale onderzoeken. Zoiets is uiteraard extra motiverend."

Strijd op drie fronten

Hoe het nu zit met die doorbraken in het kankeronderzoek, vragen we Lardon. "We boeken vooruitgang op drie fronten. In de eerste plaats zijn we bezig met *targeted therapies* – doelgerichte therapieën. Niet meer het kanon, zoals ik in presentaties verwijs naar chemotherapie, maar een precisiegeweer gericht op de kankercel, in handen van een sniper. Begrijp me niet verkeerd: chemotherapie *wérkt*, maar de *collateral damage* is veel te groot."

"Een tweede doorbraak verwacht ik in de vroege opsporing van tumoren. Ons onderzoek zal ons toelaten om veel kankers te ontdekken nog voor de patiënt iets merkt,

omdat een bloedonderzoek cellulair en genetisch materiaal van de tumor aan het licht brengt. En bij kanker is snel reageren cruciaal."

"De derde piste, ook één waar ons centrum erg intensief mee bezig is, is tumor-immunotherapie. We leren daarbij het immuunsysteem van het lichaam om *zélf* de strijd aan te gaan met de kankercellen. Voor *liquid tumors* zoals leukemie staan we daar al erg ver, dankzij het onderzoek van de samenwerkende groep van professor Zwi Berneman. En mede dankzij ons onderzoek staan we ook erg dicht bij doorbraken voor vaste tumoren zoals voor hersen- en longvlieskanker.

➤ www.uantwerpen.be/core

"Ten years. Fifteen at most."

E

Professor Filip Lardon sounds confident and passionate when asked when we will experience real breakthroughs in the complete cure of cancer.

Thanks to the investments and studies realized by CORE, we are expecting major breakthroughs beneficial for the patients. The gap between Laboratories and clinics is getting smaller and specific research to the growth and metastases of cancer, promises many new therapies. The future looks bright.

2011

2012

2013

2015
2025

Herstructurering van het onderzoekslaboratorium tot het Centrum voor Oncologisch Onderzoek (CORE) onder impuls van de professoren Marc Peeters, Patrick Pauwels en Filip Lardon. Het Antwerps kankeronderzoek schakelt daarmee een versnelling hoger.

Nauwe samenwerking met het Molecular Imaging Center Antwerp leidt tot de investering in belangrijke apparatuur voor beeldvorming van tumoren en precieze bestraling bij proefdieren.

Met de komst van prof. Evelien Smits wordt het onderzoek van CORE uitgebreid met baanbrekende research naar immunotherapie.

Met de investeringen en onderzoeken die CORE realiseerde, komen belangrijke doorbraken voor de kankerpatiënt in het vizier. De afstand tussen laboratorium en kliniek wordt steeds kleiner, en het onderzoek naar moleculairbiologische en genetische mechanismen van kankergroei- en metastasering beloven veel nieuwe therapiemogelijkheden. De toekomst is hoopvol.